

Beogradskie Novine

Br. 118.

BEOGRAD, utorak 1. maja 1917.

Izazi:
dnevno u jutro, ponedjeljkom poslige podne.

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajevima zaposlenim od e. i kr. četa po cijeni od	8 sati	Mjeseca preplata:
U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	10 sati	U Beograd i u krajevima zaposlenim od e. i kr. četa za bojnu i stanju počtu K 2—
Izvaz svog područja po cijeni od	12 sati	U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od K 2—
		U Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od K 2—
		U ostalim krajevima Austro-Ugarske monarhije K 2—
		U Inozemstvu K 4—

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 88.
Uprava i primanja preplata: Topličin venac broj 21. Telefon broj 26.
Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Godina III.

Ratni Izveštaji.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 30. aprila.

Na nijednom bojištu nikakvih naročitih dogadjaja.

Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 30. aprila.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Rupprechta bavarskog;

Nakon što se izjavio veliki napad 28. o. m., preduzimali su juče Englez sami djelimične navale protiv Oppy-a, sjeverno od druma iz Douai-a za Arras. Jurišajući četiri puta protiv ovoga toliko osporavanoga sela, iscrpili su svoje snage. Selo je ostalo u našem posudu. Na obim obala Scarpe traje jaka borbeni djelatnost artiljerije dalje. Prema opreznoj procjeni iznosi broj onih Engleza, koji su poginuli u ili pred našim položajima, preko 6000. Osim toga privele su naše čete preko 1000 zarobljenika i 40 mašinskih pušaka. Razoren je 10 oklopnih automobila.

Front njemačkog vrijetolona-sljednika:

Francuzi su pokušali juče u južno nasilnim izvidjanjem ustanoviti uspjeh svoje razorne vatre protiv naših položaja kod Berry-a u Bacu, na Brionu i u severno od Reims-a. Naše novosvake posade odbile su te napada. Od podneva pojačala se opet uz male stanke topnička borba od Solsona do Suippesa, te je na veće dosegla najveću žestinu. Ta je borba počala promjenjivom snagom i kroz noć, te u zoru narasla do najjačeg dje-lovanja.

Front vojvode Albrechta v Westfalen-berškog:

Ništa značajnijega.

28. o. m. izgubili su naši zapadni protivnici 11, 29. o. m. 23 letilice, osim toga su oborenata 3 vezana balona. Letači su i odbranbeni topovi imali na tom uspjehu podjednakog uspjeha. Kapetan barun Richthofen ostao je po 49., 49., 50., 51. i 52. put podjednakim u vazdušnoj borbi, a poručnik Wolfi, koji pripada njegovoj lovačkoj letačkoj eskadrili, oborio je svoga 22. do 26. protivnika. Izvidnička služba i lječivoj u svrhu bacanja bombe odveli su naše leteće duboko u englesku Francusku iz-

Žestoke topničke borbe izmedju Soissons-a i Suippesa. — Zaprepašćenje u Engleskoj zbog najnovijih rezultata njemačkog podmorničkog rata.

medju Solle i mora, od fronta na Aisni sve do preko Marne na jug.

Istočno bojište:

Položaj je neizmijenjen.

Mađarsko bojište:

Između prespanskog izera i Crne Reke življena topnička djelatnost. Jedna je od naših borbenih letačkih eskadrila na povratku sa svojih uspiješnih vazdušnih navala protiv Igoniša i Željezničkim prugama na zavijeku Crne Reke oborila dva engleska letača.

Prvi zapovednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Ozbiljni Lloyd George.

I opet je jednom progovorio diktator na Themsi. Uzeo je riječ, da se pozabavi onom temom, koja je u ovaj čas u Engleskoj najaktuellnija. Pozabavivši se najprije kreditom i trgovinom, bez čega ne može da bude u Londonu ni jedan govor, prešao je i ako nekako zaobilazno kao mačak oko vrueće kašljepom iskrešujući na pitanje, koje nijegov politički savjest već od duljeg vremena prilištu, te mu našažu da narodu naliže barem kap čista vina. Lloyd George govorio je vrlo ozbiljno o neograničenom podmorničkom ratu i svojim čitateljima nastojao predočiti jasnu sliku položaja, u kojem se danas nalazi Velika Britanija. Odmah na početku svojih izvoda o podmorničkom ratu reko je: „Nijemci hoće da more učine neprolaznim za svaki brod; to je potrebno za njihovu pobedu isto tako kao što je potrebno za našu pobedu, da Nijemcima to ne uspije.“

Gotovo nam se čini da je Lloyd George ovim riječima o stajalištu svojih neprijatelja htio s nešto više pravdoljublja povesti malo više računa nego li što je to činio dosad. Iz tvrdnje, da je neograničeni podmornički rat za njemačku pobedu potreban, razabire se priznanje potrebe ovoga oružja, koje svoje djelo vrši tako radikalnim načinom, i ako odmah za tim engleski ministar premier začini u protuslovju, te se ponovo ponizuje na onaj sičušni ton,

koji je tipičan za sve državne četvrtovog sporazuma. Jer poslije priznanja potrebe podmorničkog rata počinje on opet da baje o množini „gušara“, koji sakriveni čekaju na svoj plijen“. No svakako je od ove telinjske nestasice u diktiji Lloyd Georgeva važnija činjenica, da je on konačno prostošno priznat, u kojem se stepenu nevolje nalazi njegova domovina zbog sve većeg nestajanja brodarske zapremine. Neobičnom jasnoćom razlaže on svojim zemljacima, kako vlada i narod moraju zajednički da suzbijaju sudbinu, koja im pristi.

Šta se tiče-mjera za direktno suzbijanje podmornica, držao je Lloyd Georges počerbinom, da ustaje u misterioznom čutanju, te se zadovoljio jedino primjetom, da su oko rješenja ovoga problema zaposleni najpametniji ljudi u Engleskoj, Americi a ne manje i u Francusku, koji suv svoju snagu ulazu u to, kako bi ovaj teški zadatak riješili. Ali je za to u toliko opširnije govorio o mjerama, koje je njegova mudra vlada preduzela u cijeloj zemlji, kako bi s uspjehom riješilo jedno od najvažnijih i najtežih pitanja, — pitanje o ishrani i zemlji. Glas njegovih samohvala o vlastitom radu zvuči čudno u zajednici s riječju „glad“, koju se usmijelio Lloyd George nekojko puta da ponovi, te izgleda kao neko od cijele zemlje očekivano opravdavanje vladine politike. Kod toga ponovo upada u oči, da je i ovaj autokratski ministarski predsjednik pokušao je upotrijebiti svoj naijači, — prirodnu na djejanje u neprijateljskom logoru proračunani „bluff“ — tako, što je s hladnim osmijehom o sadanjem ratu govorio kao o ratu, koji doduše ne će trajati još više godina, ali za koji Engleska već danas čini sve pripreme za godinu 1918. Ove su pripreme učinjene, pa se Lloyd George ne žaca, da s jakim glasom preuzeće garanciju, kako Englesku ne može niti o izglađiti ni u onom slučaju, ako ona izvana ne dobije ni jednu tonu žvežnih sredstava!

Ovo su zvučne fraze, no od njih su jači brojevi, koje istog dana objelodanjuje njemački admiralin stotžer. Prema tim brojevima ratnik je mjerama središnjih

vlasti u mjesecu martu potopljeno ukupno 885.000 bruto tona brodarske zapremine, od čega na samu Englesku otpada 636.000 tona. Tako je broj neprijateljskih brodarskih gubitaka do 31. marta potopljenih brodova poskočio na 5.711.000 tona, od kojeg broja otpada i opet najznačniji dio na Veliku Britaniju i to 4.370.000 bruto tona. Kad uvek brojevi napomenemo, da oni znače gubitak od 23 postotka cijelokupne engleske tonaže domaće flote u početku rata, i da se ovaj manjak ne može nadoknaditi u prkos svih naklapanja Lloyd Georgea, onda vidimo, kako malo stvarnosti imade u najnovijem govoru engleskog ministra premjera, odnosno koliko vrijede njegove „garancije“!

Još jače možemo da ocijenimo praznini Lloyd Georgovih izvoda kada njegove fraze sravnimo s onim stvarnim razlaganjima državnog tajnika dra. Helfericha u njemačkom Reichstagu. Jasna njegova razlaganja o metodama i savjesnom radu njemačke vojne uprave kao i jasne njegove brojke o ukupnom rezultatu podmorničkoga rata te o progresivnom nazadovanju engleskog Izvoza govore same po sebi. Kad sve to uzmemo u obzir, onda nam dalja tvrdnja Lloyd Georgea, da Nijemci u početku rata nisu ni bami bili na čisto gledištu pri savladavanju odbranbenih sistema položaja, koji se nalaze u dubini od nekoliko kilometara. Jak se položaj ovde nalazi jedan iz drugog. S pogledom na preduzeće mijere nema izgleda, da bi produženje englesko-francuske ofenzive neprijateljima donjelo uspjeha. Prema tome je raspolaženje kod njemačkih četa i vođa izvrsno. Pošto je suprotno borbi na Sommi potpuno izravnata ranija nadmoćnost engleske topničke djelatnosti, njemačka se pješadija osjeća nadmoćnjom nad engleskom; svaki Englez, koji je u pojedinim mjestima prodrio, uvijek se izbacuje brobom ručnim granatama. Njemačka borba ručnim granatama nadmašuje svojom vještinom englesku borbu i raspolaze daleko boljim tehničkim oružjem. Kod vojnika kao i kod časnika vlada osjećaj bezuslovne nadmoćnosti nad neprijateljem i potpuna izvjesnost u pobjedi.

GOVOR LLOYD GEORGA.

Javljava iz Londona: Ministarski predsjednik Lloyd Georges držao je u Guildhalu govor, u kome je ponajprije sa zadovoljstvom konstatovao, da su engleske finansije sjajno prebrodile stravu u kreditnim poslovima, koja se pojavila u počeku rata, a onda prešao na sadašnji vojnički položaj Engleske i njenih saveznika, za koji je rekao, da je mnogo povoljniji, nego li je bio u godini 1915. Lloyd George upozorio je u daljem toku govora na potrebu, da se proizvodi što više ratnoga materijala, jer da se samo tako može osigurati konačna pobjeda i spasiti mnogo dragocjenih ljudskih života. Prešavši na opasnost, koja prijeti od podmornica, rekao je Lloyd George medju ostalim: Ja ne vjerujem da su Nijemci u početku bili na čisto gledištu, kako moćno oružje posjeduju u svojim

podmornicama. Oni su za posljednjih mjeseci 1916. godine ujednili sve sile da povećaju broj svojih podmornica, jer je za njihovu pobjedu podmornički rat isto tako potreban, kako što je potrebno da našu pobjedu da on ne uspije. Od kada su Nijemci zaključili potopiti svaki brod bez razlike i opomene, potopili su bez sumnje više brodova, ali su za to Ujedinjene Države nagnali u rat, a ja sam s tim izjednačenjem posveta sporazuman. Podmorničko je pitanje teški problem, oko kojega su uposleni najpametniji ljudi. Nije uputno, da sada o tom više reknem. Hoćemo li biti apsolutno sigurni, to moramo svoje osnove tako udesiti kao da protiv podmornica ne bi mogli ništa opraviti.

Prešavši na pitanje ishrane rekao je Lloyd George medju ostalim: Učinili smo sve moguće da opskrbimo zemlju potrebnim živčnim namirnicama, ne samo za ovu, nego i za 1918. godinu. Mogu zajamčiti da nas niko ne može izglađiti makar da ne dobijemo ni jedne tone hrane iz inozemstva. No ipak se moramo vrlo ograničiti i čuvati se svakoga rasipavanja. Lloyd George je svršio govor s pozivom na narod, da štedi i marljivo radi.

Položaj na zapadnom bojištu.

Njemački prikaz posljednjih bojeva.

Kb. Berlin, 30. aprila.

Wolfsov u red opisuje borbe na zapadnom frontu i vanredne gubitke Engleza, pa na završetu veli: Po mišljenju njemačkih četa, koje su se baš sada vratile iz berbe, napadač će se krvavo istrošiti pri savladavanju odbranbenih sistema položaja, koji se nalaze u dubini od nekoliko kilometara. Jak se položaj ovde nalazi jedan iz drugog. S pogledom na preduzeće mijere nema izgleda, da bi produženje englesko-francuske ofenzive neprijateljima donjelo uspjeha. Prema tome je raspolaženje kod njemačkih četa i vođa izvrsno. Pošto je suprotno borbi na Sommi potpuno izravnata ranija nadmoćnost engleske topničke djelatnosti, njemačka se pješadija osjeća nadmoćnjom nad engleskom; svaki Englez, koji je u pojedinim mjestima prodrio, uvijek se izbacuje brobom ručnim granatama. Njemačka borba ručnim granatama nadmašuje svojom vještinom englesku borbu i raspolaze daleko boljim tehničkim oružjem. Kod vojnika kao i kod časnika vlada osjećaj bezuslovne nadmoćnosti nad neprijateljem i potpuna izvjesnost u pobjedi.

„Ti si me stvorio Gospode i zapovedio mi da propisam klišu na zemlju, ali mi ne kaza: Koliko i kad to da činim. Došao sam da te zapitam: hoću li prestajati kad god, ili li ovako raditi po tvojoj zapovesti do — Amina?“

— Ne rekoh ti, odgovori Gospod, jer ja sve što stvorih, stvorih po ljudavši svojoj i obličju svome. Kad htećoh da stvorim ovaj svet, ja se zaledah u sebe i rekoh: „Neka bude sve na svetu u skladu, kao što sam ja, i kao što je sve u meni.“

Stvorih čoveka iz sebe samoga, i dadoh mu dve ruke, dve noge, dva oka, dva uva i telu njegovom dадох dve ravne časti. Podelih i vreme na dve časti na noć i dan i danu dадох sunce, a noću mesec i zvezde. Zemlju поделих vodom, i opet zemlju okitih biljem i životinjama na ravne delove i stavili u službu lude drugima. Za to i ti, od sad pa do veka: Pola bdi, pola spi! —

Mala modiskinja.

Imao neki čovek ženu kačiperku i pomodarku, koja mu je svakog dana dosadjivala potraživanjem te za ovu, te za onu luksuznu i nepotrebnu stvaričicu, samo da bi izgledala lepša i potomnja.

Dosadi se to čoveku, a već i uznemogne više odgovarati njenim tačnim željama, pa će joj jednoga dana reći:

— Ženo, ja mislim, da je već došlo vreme, da prestaneš ludovati sa tim pomodarenjem; ti si već zrela žena i to tebi više ne priliči. Hajde da

Podlistak.

Milorad M. Petrović:

Senke.

Jastreb.

U jednom golubnjaku živeli su golub i golubica. Oni su imali mlađunce, male i goluđdravе mlađunče, koji još nisu znali što je to svet i šta su to krija. Svakoga dana odletao je golub daleko u zrak i donosi u kljunu leptirova i bubica za golubicu i male tiće. Golubica je ostajala sama, veselo gušala, skrivala svoje male i očekivala svoga dragog goluba.

Jedan jastreb, koji je išao od sela do sebe i hvatio mlade piliće, rastrzao ih i hrano se njihovom vrućom krvlu, smotri jednoga dana samu golubicu u njenom golubnjaku, prhnu na obližnju strelu i stade je posmatrati.

„Sladak zaloga!“, reče on, posmatrajući golubicu. Ja bili mogao da je uhvatim ovoga časa, i da se napijem njen

CIJENE OGLASIMA:

Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
 Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomot.

Otumarač Pas(Wolfs-hund), koji se odaziva na ime „Fritz“, prekjucuje je otumarač. Predati ga u Pajisjevu ulicu br. 5, gde će biti bogato nagradjen! 30563-5

Predavanja.

Po dobivenom odobrenju mogu spremiti učenici i učenice gimnazije i Više Zenske Skole, a tako isto davati privatne časove iz francuskog i srpskog jezika u opšt. Za uslove obratiti se od 8-9 čas. pre podne Zorki D. Stankovića, nastavnici Zenske Gimnazije, Sv. Save ul. br. 6, dečno, parter. 30476-7

Rupovine i prodaje

Prodaja komplet kada za kupanje i turune Dobračina ulica 7. 30547-2

Namještenji.

Traži se služavka za dva sata dnevno. Obraćati se izmedju 9 i 12 časova u ulici Vuka Karadžića, 16 (Bosanska zemajsk banka). 30520-3

Jedna odlična snajderka za belo rublje (veš) potrebna je jednoj po rodici za nekoliko dana. Plata prema pogodbi. Ponude administraciji ovog lista pod „Rublje 350“. 30545-3

Traži se inženjerska ženska čestita. Treba da zna dobro kuhati i čeo kućni posao vršiti mjesto stalno. Uplati u radnji K. Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8. do Beogradskih Novina. 30553-3

Tražim dečka za radnju i spojni posao, sa platom bez rane. Uplati u radnji K. Feldmann, Vuk Karadžića ulica 8 do Beogradskih Novina. 30552-3

Mladja ženska vječna dočekom poslu potrebna je odmah kod paru bez djece. Javiti se od 9-12 prije podne. Marković, Bogojavljenska 16. 30557-3

Prodavačica t za sav posao u lokalnu potrebu je Poštaličar Dušan Todorović. Prvenstveno pravo imaju osobe koje su već bile u ovome poslu. 30559-3

Stanovi. Soba sa električnim osvjetljenjem i sa namještajem izdaje se odmah. Upitati u Bregovitov ulici 2.

Stan sa 2 sobe, predobjekt, kuhinjom i ostalim udobnostima izdaje se odmah pod klijenu. Deligradska br. 39. 30523-4

Kafana „Lepi izgled“ Velikog Milaša ulica 98 izdaje se pod zakup od 5. maja. Za uslove obratiti se Kosančićev venac br. 22 — Varaš-kapija. 30541-4

Razno. Gospodju Olgu Miliceviću sa Cetinom molit njezina majka gđa Olga Sporčić iz Zagreba, da joj se javi bilo putem ovih novina bilo pismom izravno na nju. 30451-5

Jovan Premović, Geneva. Molim izvestite me za Živku Čirović i Milašiju Čirović, obveznika 2. odjeljenja muncilone kolone drinske divizije, 2. poziva i o Zivku Čiroviću, regutru. Unapred vam blagodari Perka Čirović, Dučić, Mionica. A 2450

G. Budimović, - Kruševac. Koča Ljotti, Ženeva. Hvala vam na pripozanim kartama od mojih sinova Svetozara i Avrama. Mi ih izvještavamo, da smo mi svi zdravi i živi kao i familije njihovih drugova, osim Đurđevića majke, koja je umrla. Neka nam se javi opet što prije preko vas. Zahvalni Miloš Vučković iz Štitara kruševačkih. B. 1220

Jovan Premović Zeneva, Case 3545 MB. dostavlja:

Opština Roška: Vladimira, Dragi, Boško, Josip i Svetozar Kovačevići, Dragomir, Stanoje, Jefrem, Vidoje i Božidar Sarvani, Stanoje, Blagoje, Obrađ i Veljko Vukašinović, Jaćim, Dragomir, Obren i Nedeljko Ivanović, Živojin, Vukajlović, Ivan Brković, Blagoje, Manojlo, Ivko, Joviša i Veličko Kabanica, Djordje, Dragutin, Jelesije, Jerotije, Dragoljub, Ratko, Veljko i Jakov Dindarević, Petko Điković, Stanislav i Lazar Mladenović, Janko Conić, Jeremija Drndarević, Božidar, Milutin, Dragoljub Marković, Vladimir i Milutin Krtić, Živko Rakić, Milovan, Ilija, Proko i Vidoje

Iz sreza crnogorskog (Kosje)

Iz sreza račanskog (Bašta)

Iz sreza zlatiborskog (Čajetina)

Iz sreza zdravčkog (Aralja)

Iz sreza glumačkog (B. Bašta)

Iz sreza račanskog (B. Bašta)

Iz sreza crnogorskog (Kosje)

Iz sreza crnogorskog (Kosje)